

AMERIŠKA DOMOVINA

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032
8-13-5

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, SEPTEMBER 23, 1974

LETO LXXVI. — VOL. LXXVI

Sovjetska zveza za sodelovanje z ZDA

Po razgovoru zunanjega ministra ZSSR A. Gromika s predsednikom ZDA je bilo objavljeno soglasje o potrebi nadaljevanja naporov za mir.

WASHINGTON, D.C. — V petek je prišel sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko na razgovor s predsednikom Fordom. To je bilo njuno prvo srečanje, odkar je Ford nasledil Nixona. Po razgovoru je bilo izdano poročilo, v katerem je rečeno, da sta edina "v pogledu važnosti nadaljevanja naporov za trajen in pravičen mir na Srednjem vzhodu".

Zagotovitev podpore Sovjetske zveze pri naporih za mir na Srednjem vzhodu je pomembna, ko se državni tajnik Kissinger pripravlja na pot tja v zvezi s pripravami za obnovo konferenec v Ženevi. Nekateri so se bali, da bi Moskva utegnila pri tem delati kakšne težave.

Predsednik Ford se je razgovarjal z Gromikom dve uri in pol, pred tem pa s sen. H. Jacksonom, s katerim bi rad dosegel sporazum o končanju odpora podelitve trgovinskih ugodnosti Sovjetski zvezi. Senator ni vnet za pomirjevanje in sodelovanje s Sovjetsko zvezo in nasprotuje vsakim novim ugodnostim, tej, dokler ne odpre svoje meje za svobodno izseljevanje, v prvi vrsti judov. Med ZDA in ZSSR je bil v tem pogledu dosežen tih sporazum, da bo ZSSR pustila iz dežele letno po 60.000 judov, ko bodo ZDA priznale ZSSR trgovinske ugodnosti prijateljskih držav.

V izjavi po razgovoru Forda z Gromikom je rečeno tudi, da bo Ford sprejel prihodnje leto L. Brežnjeva na obisku v ZDA, kot je bilo to dogovorjeno tekom obiska predsednika Nixona v ZSSR letošnjo pomlad.

Razgovor, pri katerem so bili navzoči tudi državni tajnik Kissinger, poslanik ZDA v Moskvi W. J. Stoessel in sovjetski poslanik v ZDA A. Dobrinin, je potekal v prijateljskem razpoloženju in je služil izmenjavi pogledov o vrsti mednarodnih vprašanj in o medsebojnih odnosih.

Predsednik Ford je ponovno sprejel Gromika v soboto. Njun razgovor je trajal, nekako eno uro. Prisostvoval mu je tudi državni tajnik Kissinger.

Avtomobili letnika 1975 porabijo manj gasolina

WASHINGTON, D.C. — Agencija za čuvanje okolja je preskusila avtomobile letnika 1975 v pogledu čistote zraka, pa tudi v pogledu porabe gasolina. Prišla je do zaključka, da so na splošno v pogledu porabe gasolina za 13,5% varčnejši od letošnjih in lanskih.

Sorazmerno najmanj gasolina porabijo avtomobili tujega izdelka, od domačih pa je v tem pogledu najboljši "Vega".

Vremenski prerok

Sončno in hladno. Najvišja temperatura okoli 62.

Novi grobovi

Mary Franko
Zadeta od kapi na svojem domu na 1010 E. 70 St. je bila 79-letna Mary Franko, rojena Zupancic, prepeljana v Mt. Sinai bolnico, kjer je bila proglašena za mrtvo. Bila je vdova po pokojnih Miku Franko in Vincentu Lampertu, mati Vincenta, Anthonyja, Mary Lampert in Emme Johnson (vsi iz Sugar Grove, Pa.) ter Edwarda in Alberta, pri katerem je živela, 4-krat stara mati in 3-krat prastara mati, rojena v St. Vidu pri Stični, od koder je prišla v Ameriko leta 1913, članica Društva sv. Ane št. 4 ADZ. Pogreb bo jutri, v torek ob 8.30 iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v zavodu sv. Frančiška ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš.

Anne J. Kovacic
V 60. letu starosti je po daljši bolezni umrla na svojem domu Anne J. Kovacic, rojena Stripelka, 29228 Forest Grove Rd., Willowick, Ohio, žena Felixa, sestra pokojnih Charlesa in Josepha, Franka in Mrs. Erbezni. Pogreb bo v sredo ob enih popoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 17010 Lake Shore Blvd. na Lake View pokopališče.

Matilda C. Korb
V 68. letu starosti je umrla preteklo soboto zjutraj Matilda C. Korb, rojena Gabrenya, 1025 E. 69 St., hčerka pokojnih Franka in Elizabeth Gabrenya, roj. Tursic, mati Josepha E., Jamesa R. in Anne Lorette Zorko, 9-krat stara mati, 1-krat prastara mati, sestra Betty Lach, Charlesa, Adeline Gornik, Vincenta in pokojnih: Angele Martincic, Franka, Edwarda, Louisa Rev. Edwarda O.F.M. in Victorja. Pogrebna maša bo v sredo ob 9.30 v cerkvi sv. Frančiška, nato bo pogreb na pokopališče Kalvarija. Kropljenje v Grdinovem pogrebem zavodu na Lake Shore Blvd. je danes od 7-9 zvečer in bo jutri od 2-4 pop. in od 7-9 zvečer.

Andrew Ziolkowski (Zulkowski)
V 82. letu starosti je umrl v St. Vincent Charity bolnici Andrew Ziolkowski (Zulkowski), 1109 E. 64 St., mož Stélie, roj. Wisniewski, oče Anthonyja in Ann Zdesar, 6-krat stari oče,

Neobičajns visok porast življenjskih stroškov v mesecu avgustu - 1.3%

WASHINGTON, D.C. — V mesecu avgustu so življenjski stroški v ZDA porasli za 1,3%, kar je izredno veliko, je to dejansko največji porast od septembra 1947, če ne vpoštevamo lanskega avgusta, ko so cene posebno porastle po ukinitvi vsega nadzora nad njimi.

Življenjski stroški so v letošnjem avgustu dosegli 150,2% onih iz poletja 1967. To se pravi, da je v letošnjem avgustu stalo \$150,20 to, kar je bilo mogoče kupiti avgusta 1967 za \$100. Porast je izreden in nam dokazuje, kakšnih je bilo zadnjih 7 let.

Porastle so vse življenjske potrebščine z edino izjemo sadja, sočivja in — gasolina. Zadnjemu so od lani prvič cene za nekaj malega padle, pa so še vedno za 38,4% višje od onih v lanskem avgustu.

Ford hoče prihraniti 600 milijonov dolarjev

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Ford je pozval pretekli petek Kongres, naj odloži ali ukine porabo 600 milijonov dolarjev v tekočem zveznem proračunu. Pričakovali so večje zmanjšanje, toda direktor proračuna Roy Ash je dejal, da je to le prvi tak predlog, ki mu bodo sledili še drugi.

Predsednik Ford je ponovno izrazil namero zmanjšati izdatke zveznega proračuna v tekočem poslovnem letu na izpod 300 milijonov, ko so bili določeni prvotno na 305,4 milijonov.

2-krat prastari oče, rojen na Poljskem, kjer zapušča brate in sestre. Do svoje upokojitve leta 1959 je bil zaposlen kot strojnik pri Industrial Machine Co. Preje je družina 30 let živela na 1266 E. 81 St. Pogreb je danes ob 8.30 iz Želetovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. v poljsko narodno katoliško cerkev Dobrega pastirja, St. Clair, in 73. cesti ob 9.30 dop. nato na Sacred Heart poljsko narodno pokopališče na West in 54. cesti, ob 9.30 dop., nato na Sacred Heart poljsko narodno pokopališče na West in 54. cesti.

MILIJONI LJUDI PO VSEM SVETU TRPE POMANJKANJE HRANE

I.
Pomanjkanje hrane in resnična lakota nista za človeški rod nič novega. Skozi tisočletja sta ga mučili in budili v njem strah. V litanih prosimo Boga, naj nas reši "kuge, lakote, vojne in povodnji". To so bile nekdanje glavne nadloge človeštva in so ostale v današnji dan kljub vsemu tako hvaljenemu napredku.

Nekdanje so bile vzrok pomanjkanju hrane v dobri meri pomanjkljive prometne zveze in omejene možnosti prepeljati velike količine hrane v sorazmerno omejenem času na večje daljave. Danes teh ovir stvarno ni, hrano lahko v nekaj tednih prepeljemo v katerikoli del sveta v skoraj vsakem potrebnem obsegu. Danes more zato pomanjkanje hrane nastopiti le zaradi splošnega pomanjkanja zalog, oziroma njene nepravilne razdelitve. Slaba letina v enem delu sveta ima omejen vpliv, če je dobra drugod

in če le ni zajela preobširne predele.

Do zadnjih let smo sicer slišali veliko o pomanjkanju hrane po vsem svetu, vendar ljudje niso bili lačni zato, ker ni bilo hrane na razpolago, ampak pretežno zato, ker niso imeli sredstev, da bi jo kupili. Od leta 1972 se je polovica bistveno spremenila, slaba letina v Sovjetski zvezi, na Kitajskem in v obsežnem predelu Afrike južno od Sahare je pobrala večji del zalog hrane iz prejšnjih let. Skladišča so se izpraznila in zaloge hrane so omejene.

V Sovjetski zvezi so imeli lani odlično žitno letino in so pokrili domače potrebe in naj bi jim celo ostalo nekaj zalog za naprej, četudi so "posodili" Indiji preko 2 milijona ton žita. Letošnja letina je nekaj slabša, pa trdijo, da še vedno zadostna. Kitajci so objavili, da so imeli letos dobro letino in da bo pridelek žita pokrtil vse njihove potrebe.

V Jugoslaviji so letos pridelali 6,3 milijone ton pšenice,

Mednarodna nadzorna komisija v Vietnamu nima denarja za delo

Rdeči ne plačajo svojega dela stroškov, ker ZDA ne dajo Severnemu Vietnamu "napovedane pomoči". Te nočejo o tej razpravi, dokler rdeči ne končajo vojskovanja.

SAIGON, J. Viet. — Mednarodna komisija za nadziranje premirja, ki jo sestavljajo Madžari, Poljaki, Indonezijci in Iranci, je zašla v negotovost, ko vlade ne nakažejo denarja za kritje njenih stroškov.

Stroške nosijo po dogovoru v Parizu ZDA, Severni Vietnam, Južni Vietnam in Vietkong. Hanoi in Vietkong ne plačata svojega deleža, ker ZDA ne dajo podpore za obnovo Severnega Vietnama. Te odklanjajo vsako podporo, dokler komunisti nadaljujejo vojskovanje v Južnem Vietnamu.

Dolgovi komisije so narasli v taki meri, da jim je družba, ki oskrbuje za njo prometna sredstva in druge potrebščine, izjavila, da bo s koncem tega meseca svoje zadevne usluge ustavila, če ne dobi plačila za dosedanje. Dolg je narasel namreč že preko 1,5 milijona dolarjev.

Južni Vietnam je še dolžan svoj del plačila stroškov, pa odlašajo, da bo že Washington poskrbel za to. Tam izjavljajo, da za ta namen ni odobrenih nobenih sredstev. Tako je komisija pred resno nevarnostjo, da bo morala ustaviti svoje delo. To je v glavnem omejeno na področje Južnega Vietnama, ki je pod oblastjo vlade v Saigonu. Kljub temu je pomembno in vsaj ohranjanje videza mednarodnega nadzora. Zato prevladuje prepričanje, da bosta Saigon in Washington, če poskrbela za kritje najnujnejših stroškov, da komisiji ne bo treba poslovanja ustaviti. Rdečim verjetno ni do tega, da bi komisija svoje delo nadaljevala. Oni imajo pri svojih načrtih prostje roke, če komisije ni.

HURIKAN FIFI POVZROČIL STRAŠNO OPUSTOŠENJE V DRŽAVI HONDURAS

Hurikan "Fifi" je sredi preteklega tedna divjal preko Srednje Amerike in povzročil izredno opustošenje v državi Honduras. Okoli 5.000 ljudi je izgubilo življenje, kakih 150.000 pa svoje domove.

TEGUCIGALPA, Hond. — Sredi preteklega tedna je hurikan "Fifi" udaril z vso močjo na področje Srednje Amerike, najhujše je pustilo ob obali Hondurasa. Pregled položaja, uničenja, škode in števila mrtvih je pokazal, da prve vesti o številu mrtvih niso bile pretirane.

Najhujše je bilo prizadeto mesto Choloma v severnem delu republike, kakih 185 milj od tu. Mestece, središče poljedelskega področja, je imelo kakih 6.000 prebivalcev. Ti so bili zajeti od nenavadno naraslih voda, ki so pridrl nad mesto, ko je divjaljače vodovje podrlo jez.

Mrtvecev je bilo toliko, da so oblasti odredile sežig trupel, ker je nastopila nevarnost epidemije bolezni.

Mrtvih je najmanj 5.000, verjetno pa še več. Okoli 150.000 ljudi je izgubilo svoje domove in večino vsega v njih.

Pomanjkanje letal za reševanje in pomoč

Honduras ne razpolaga s potrebnim številom letal in helikopterjev, pa še za te manjka goriva, kot je dejal eden od vodnikov reševalne akcije. Še vedno čaka veliko ljudi na strehah in na drečju reševalce, četudi je neurje udarilo na nje pretekli četrtek. Oblasti se boje, da bo za dober del teh ljudi pomoč prišla prepozno, ker enostavno ne bodo več sposobni vzdržati tolikšnega naporu, ko so oslabei od prestanega strahu in naporov.

Oblasti so doslej našle okoli 5.000 trupel ponesrečenec, pa trdijo, da se to število lahko podvoji, predno bodo reševalna dela končana.

Poslanik ZDA Philip V. Sanchez je dejal, da ne verjame, da bi bili med ponesrečenimi kakšni ameriški državljani. Izjavil je

vedno ne mara prositi javno za pomoč, ker "bi trpel njen ugled" v svetu. Pomoč bo verjetno prišla, vendar v omejenem obsegu in morda nekoliko pozno. Napovedujejo, da bodo milijoni Indijcev v letošnji jeseni, zimi in spomlad trpeli hudo pomanjkanje in verjetno tudi pravo lakoto.

Nekaj boljše so izgledi v deželah južno od afriške Sahare. Letos je bilo več dežja in ozemlja, ki so bila zaradi suše več let skoraj čisto gola so zopet ozelenela. Če ne bodo kake nove nesreče, pričakujejo kar zadovoljiv pridelek sorge in prosa, ki predstavljata glavno žito v tem delu sveta. Kljub temu bo kakih 10 milijonov ljudi, ki žive v tem delu Afrike, še vedno navezani na pomoč od drugod. Nihče tudi ne ve, če pomeni letošnje povečanje dežja konec suše za daljšo dobo ali je bila to le enkratna sprememba, ki pomanjkanje pušča Sahare proti jugu ne bo ustavila.

(Konec jutri)

Iz Clevelanda in okolice

Raznašalce iščemo — Uprava Ameriške Domovine išče raznašalce za st. clairsko okolico, stare nad deset let. Kličite telefonsko številko 431-0628, ali se prijavite osebno v uradu na 6117 St. Clair Avenue.

Mesečna seja — Združenje st. clairskih trgovcev ima svojo redno mesečno sejo jutri, v torek, ob pol osmih zvečer v starem poslopju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Članstvo je prosteno, da se seje udeleži.

Asesment — Uradnica Društva sv. Marije Magdalene št. 169 KSKJ bo pobirala assesment to sredo od petih popoldne do pol osmih zvečer v dvorani pod cerkvijo sv. Vida.

Ne pozabite — Prihodnja sredo je 25. dan v mesecu, ko večina naših društvenih tajnikov in tajnic pobira društveni assesment.

Naročnikom Ave Maria — G. Janez Prosen, 16211 Trafalgar Avenue, tel. 486-2394, poverjenik za mesečnik Ave Maria in za njen koledar sporoča naj tisti, ki žele poravnati naročnino preko poverjenika, to sporoče njeemu telefonično po 5. uri popoldne, pa bo prišel osebno k njim. Na zalogi ima tudi slovenske božične karte iz Lemonta.

Gostovat pride — Pod okriljem Slovenske šole pri Sv. Vidu pride Dramatsko društvo "Mladi glas" iz Toronta gostovat v Clevelandu na igro "Bedak Pavlek". Nastopilo bo pri Sv. Vidu 27. oktobra.

Zgrešil smer — V soboto zvečer okoli pol enajstih je nekdo zapeljal z avtom v cvetličarno James Slapnik na St. Clair Avenue. Napravil je precejšnjo škodo.

Sporazumeli so se — Po 13 dneh štrajka so se učitelji in učiteljice šol za zaoštele otroke pobotali z okrajnim odborom ter se bodo danes vrnili v učilnice. Okrajni odbor za duševno zaostale je učitelstvu odobril 7% povišanja plač.

United Torch — United Torch je včeraj začel s svojo vsakoletno kampanjo in ima že zbranih ali obljubljenih 6,9 milijonov dolarjev, 28,5% celotne vsote. Kampanja bo trajala do 29. oktobra in ima cilj nabrati \$24.144.680.

Ford bo obiskal tudi Južno Korejo

WASHINGTON, D.C. — Predsednik G. R. Ford se bo po svojem obisku na Japonskem za preko noči 22. in 23. novembra ustavil tudi v Južni Koreji.

zmanjšala v teku zadnjih let od 3 na 2 milijona dolarjev.

WASHINGTON, D.C. — Po odkritju razpok v ceveh vrele vode treh atomskih reaktorjev v zadnjih 10 dneh je Komisija za atomsko energijo odredila ustavitve in pregled 21 do 50 atomskih elektrarn tekom prihodnjih 60 dni.

AMAN, Jord. — Jordanijska vlada je objavila, da se ne bo udeležila konference za Srednji vzhod v Ženevi, ker sta Sirija in Egipt priznali Palestinski osvobodilni organizaciji "edino pravico zastopanja palestinskega ljudstva".

Zadnje vesti

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Glavna skupščina je preteklo soboto vključila v dnevni red svojega razpravljanja "palestinsko vprašanje" kljub protestom Izraela.

NEW YORK, N.Y. — Ford Foundation proučuje svoje finančne možnosti in bo verjetno zmanjšala svoja darila letos na polovico, ko so se zmanjšali njeni dohodki. Vrednost njenih skupnih sredstev se je po trenutni dnevni ceni

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
- Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 154 Monday, Sept. 23, 1974

Duhovniki se poslavljajo od svojega ljudstva

V Gorici v Italiji izhajajoči slovenski tednik "Katoliški glas" je 29. avgusta letos objavil pod gornjim naslovom članek, ki je prav, da ga berejo slovenski ljudje po vsem svetu. Njegova vsebina je namreč važna za nas vse, zato ga tu v celoti ponatiskujemo.

II.

Škofje in duhovniki so se prizadevali, da bi okoli sebe zbrali vse slovenske ljudi, ne glede na njihovo ideološko ali politično opredeljenost. Vsi namreč pripadajo božjemu ljudstvu, vsi so poklicani k večnemu zveličanju. Vse so pozivali k sodelovanju. "Vse mesijansko ljudstvo," pravi koncil, "je posvečeno za duhovno stavbo!"

Vsem vernikom, laikom, je naloženo "častno breme, da kot živi udje z vsemi močmi prispevajo k rasti Cerkve. Po svojih močeh in v skladu s potrebami časa naj bodo soudeleženi pri zveličavni dejavnosti Cerkve... Duhovniki in verniki so med seboj v tesni zvezi. Posvečeni pastirji morajo svojim vernikom priznavati njihove naloge in izredne darove... Pastirji Cerkve naj služijo svojim vernikom, ti pa naj pastirjem in učiteljem radi nudijo svoje sodelovanje" (C9, 7, 30, 32, 33).

Toda prav v zadevi sodelovanja duhovnikov in laikov smo zagrešili usodne napake. Grešili smo duhovniki, ker nismo spoštljivo stopili: pred svoje vernike in jim z odklom o laičkem apostolatu v roki pojasnili, da so tudi sami poklicani k sodelovanju za uresničitev Kristusovega odrešilnega poslanstva. Pokazati bi jim morali polno zaupanje in jim prepuštiti celo vrsto verskih in prosvetnih dejavnosti. Pa tudi naši laiki, in prvi med njimi izobraženci, niso dojeli "znamenja časov" in ponudili duhovnikom svoje sodelovanje.

In tako smo na povsem neodgovoren način pripustili, da je celotna stavba cerkvene in dušnopastirske dejavnosti ostala izključno na ramenih duhovnikov. Zdjaj pa, ko odмира sedanji rod duhovnikov in ni naslednikov, preti nevarnost, da se bodo na škofijski in na župnijski ravni v prah sesule vse verske in cerkvene strukture in v svojih razvalinah pokopale najbolj izrazite oblike slovenske prisotnosti v zamejstvu.

Ko bodo sedanji duhovniki omahnili, bo stiska slovenskih duhovnikov dosegla svoj vrhunec. Priče bodo, kako jim vse razpada v škofijskem in župnijskem okviru:

1. v škofijskem okviru bodo brez vsakega slovenskega duhovnika pri osrednjem škofijskem vodstvu, v raznih osrednjih cerkvenih svetih in ustanovah, ki bi kakorkoli tolmačil slovenske potrebe in zastopal koristi in pravice slovenskih vernikov. Razpadle bodo slovenske dekanije in formalno izginile slovenske duhovnije ter duhovna občestva;

2. na župnijski ravni: slovenski verniki bodo zares "ovce brez pastirja". Po cerkvah bo utihnilo slovensko bogoslužje in zamrla slovenska beseda. Le koliko časa bo slovensko ljudstvo ohranilo slovensko molitev in pesem? Še tako bežen obisk nekdanj slovenskih župnijskih cerkva po Koroški in Slovenski Benečiji, iz katerih je izginil slovenski duhovnik, odpira pogled v položaj, ki bo neizbežno nastopil med nami. Hkrati pa bo najbrž izginila vsaka slovenska molitev, v družinah bo še bolj obledela verska vest in z njo bo utonil "slovenski duhovni svet".

Rodu za mejo zgodovina bije plat zvona: danes v Italiji, jutri pa na Koroškem in na Madžarskem. Duhovniki se poslavljajo od svojega ljudstva, z njim izumira slovenska vernost...

Ali bodo nosilci slovenstva za mejo, zbrani ob okrogli mizi, slišali krik bolesti zamejskih duhovnikov? Ali bodo uvideli, da je bivanjska kriza zamejskih duhovnikov hkrati tudi tragična dilema slovenstva na Primorskem in zato: prej pereč "narodni problem"? Ali se bo v njihovih srcih utrđila zavest soodgovornosti in torej dolžnost, da skupno iščemo izhoda iz stiske, ki grozi, da se bo spremenila v tragedijo slovenstva za mejo?

Slovenski narod se mora v dobri meri zahvaliti svojim duhovnikom za ohranitev skozi stoletja. Duhovnik mu je bil vodnik in svetovalec ne le v duhovnem oziru, ampak tudi v gospodarskem, v času izrednih nevarnosti mu je pomagal pri obrambi pred turškimi krđeli v taborih na gričih okoli cerkva, vztrajal je z njim v vseh stiskah, v vojni in ob kugi.

Ko je nevarnost pomanjkanja slovenskih duhovnikov na Primorskem in Koroškem očitna, je treba razmisliti o poti iz te stiske vsem, ker je skrb za ohranitev slovenstva dolžnost vseh in vsakega Slovenca.

BESEDA IZ NARODA

Malo mojih spominov

CLEVELAND, O. — Letošnjega 20. oktobra bo minilo trideset let, odkar je eksplodiral plinski tank East Ohio Co. Zalostna obletnica bo to, saj je strašna eksplozija uničila dober del slovenske st.-clairske okolice in vzela življenje številnim slovenskim ljudem.

V tistem času sem živel z mojim možem Gust Streinerjem in petimi otroci na 1020 E. 61. cesti v Andolškovi hiši, iz katere izhaja lastnica Ameriške Domovine ga. Mary Debevec. Mi smo imeli to hišo v najemu. Naši trije sinovi so bili že v vojaški službi, hčerka Viktorija je bila že v službi, najmlajša Rosemary pa je obiskovala East High šolo. Moj mož je bil zaposlen pri Republic Brass Co.

Tisto popoldne, ko se je zgodila strašna plinska nesreča, sem bila jaz ravno v Prijateljevi lekarni na 68. cesti. Eksplozija nam je uničila prav vse imetje. Strašna je bila ta nesreča za nas, pa da smo le ostali živi.

Šest mesecev kasneje je naš dober sin Henry izgubil svoje mlado življenje na otoku Okinavi na Japonskem. Z letalom so škropili tla, da obvarujejo ameriške vojake, predno jih pošljejo tja, pred nevarnimi komarji, kateri povzročajo malarijo. Moj sin je umrl na isti dan kot ameriški predsednik Roosevelt. Sedaj že 29 let mirno počiva na vojaškem pokopališču v Honolulu na Havajih. Ponosna sem nate, dragi sin, Slovenec Sgt. Henry Streiner, da si še tako junško boril za svojo domovino, čeprav te še vedno zelo pogrešam. Lep spomin in slava Ti!

Z velikim zanimanjem sem brala dopis rojakinje-pionirke Dorothy Strniša. Dobro mi je znano, kakšno je bilo v Clevelandu življenje v tistih časih, ki jih ona opisuje. V Ameriko sem prišla leta 1914 z mojo blagopokojno mamo, z dvema bratoma in šestimi sestrami k našemu blagopokojnemu očetu Karlu Lenardiču, ki je živel na 49. cesti. Sedaj naš dober oče že 31 let počiva v zemlji njegove druge domovine. Se vedno ga pogrešamo in čim starejši postajamo, tem bolj bi ga rabili.

On je bil tudi na stanovanju pri blagopokojnemu Piru, kateri je bil urednik Clevelandске Amerike. Dekleta, ki so prišla iz stare domovine v Ameriko, so se v kratkem času poročila. Vse so dobile hrano in stanovanje zastonj. Podnevi so delale po službah, zvečer pa so doma opravile vse delo za borderje. Vstajale so ob dveh ponoči, da so vse opravile in pripravile zajtrk za podnajemnike, predno so odšle na delo v tovarne. Res veliko se je delalo takrat, pa nam je bilo vseeno lepo. In čim bolj se nam leta nabirajo, tem raje se spominjamo na minule mladostne čase.

Vsem bralcem Ameriške Domovine, uredništvu, upravi in sodručnikom prav lep pozdrav in veliko nadaljnega uspeha.

Zvesta naročnica

Rose A. Streiner

Čudovilo mesto Ely

Cleveland, O. — "American Forests", časopis za gozdarstvo, vodovje, divjačino in življenje v naravi, je objavil v številki za september 1974 članek sodnika Johna W. Somraka, Ely, Minnesota, ki je vse življenje preživel v tem mestu. Njegovi stari starši in starši so po rodu Slovenci. Iz članka posnemamo glavne zanimivosti.

V svojem življenju je John Somrak opravljal vse močnejše poklice. Bil je drvar, gradbeni

delavec, pomožni inženir, delavski voditelj, lastnik letovišča, gozdni vodnik. Čeprav ni nikoli študiral prave, je bil pet let sodni tajnik in devetnajst let občinski sodnik. Poleg vsega tega pa je še časnikar.

Znani protestantovski pridigar Billy Graham je rekel, da je edina razlika med peklom in Ely v tem, da v Ely - vozi vlak. Navzlic temu pa ljudje radi živijo v Ely in se malo brigajo za vse drugo, za politiko in svetovnonazorske prepire.

Sredi smrekovih gozdov in železnih rudnikov leži v državi Minnesoti mesto Ely, ki je bilo ustanovljeno leta 1880. Zgodba tega malega mesta zagradi človeka in ga očara. Očetje tega kraja so bili priseljenci iz raznih evropskih dežel, ljudje različne krvi, ki so kopali železno rudo, sekali gozdove, kljubovali mrazu in snegu ter komarjem, ki so pili, se pretepali za šolo in ljubili dekleta. Bili so to težki časi, življenjsko sigurnost so tem ljudem nudili: njihove močne roke, močna ramena in pot, ki jim je tekla z utrujenega čela. Pričakovali so le malo od življenja - delo in zadostno kosilo. Bogatini so se polastili neizsekanih gozdov in železnih rudnikov.

V času državljanske vojne so se razširile govorice, da so v okolici jezera Vermillon našli zlato. Zlata niso našli. Kar so mislili, da je bilo zlato, je bil železni krušev, ki se sveti kot zlato in katerega je tako lepo opisal Fran Erjavec v zgodbi "Zlato je našel".

Železo so začeli kopati leta 1882 v kraju Soudan, v mestu Ely pa leta 1883. Prvi rudarji so prišli iz Anglije in Švedske. Mesto Ely je dobilo ime po Samuelu Ely, ki je bil uradnik rudarske družbe, ki pa sam ni nikoli videl mesta, ki nosi njegovo ime. Naseljenci so prišli iz mesta Duluth ob Lake Superior. Prvi vlak je pripeljal v mesto Ely leta 1888 in naložen z železno rudo odpeljal od tam 10. julija 1888.

Leta 1887 je imelo mesto Ely 104 odraslih prebivalcev, toda že v enem letu je število prebivalcev naraslo na 901 in že leta 1891 je kraj postal mesto. Štiri leta kasneje je število prebivalcev naraslo že na 2260.

Za varnost je bilo v mestu Ely slabo poskrbljeno, nesreče so bile na dnevnem redu. Tiste rudarje, ki niso pustili naslova sodrobnikov, so pokopali kar v delovni obleki, njihova imena na križih pa je izbrisal dež. Večino prebivalstva so tvorili Slovenci. Poleg njih so v mestu prebivali tudi Finci, ostali prebivalci pa so pripadali vsem mogočim narodom. Angleški rudarji so zaradi znanja jezika postali predelavci. Indijanci, ki so prebivali na obrežjih bližnjih jezer, so preskrbovali rudarje z mesom divjih jelenov in z gozdniimi jagodami, trgovcem pa so prodajali kožuhovalno.

V mestu je vladala brezpravnost, osebne spore so reševali s pestmi, noži in orožjem. Če je bil kdo ubit, so ga vrgli na železniške tračnice, da ga je povozil vlak. Pijane delavce so često oropali. Mesto so obiskovale lahke ženske. V mestu so bile štiri cerkve, toda dvajset gostiln. Neki osovraženi rudarski uradnik bi bil linčan, da ni pravčasno pobegnil iz mesta. Mnogi izmed priseljencev so imeli pravo vnotni namen vrniti se v stari kraj, pa so se premislili in poslali raje denar svojim družinam in prijateljem, da so se jim mogli pridružiti v novi deželi.

Postelje se niso nikoli ohladile, ker so na dveh posteljah spali štirje rudarji, ki so se menjavali na delu. Poročne gostije so trajale po več dni. Mize so se sibile od jedi in pijače ob glasovih harmonike in plesu. Tudi Finci so imeli bogate gostije, le alkoholnih pijač niso točili, radi odpore treznostnega gibanja, ki so z vodile ženske. Vladalo je pomanjkanje žensk, deklet se je ponavadi poročilo že po enem letu, ženin pa je moral povrniti lastniku penziona potne stroške.

Priseljenci so bili verni ljudje, nedeljska služba božja je bila dobro obiskana. Danes ima mesto Ely osem cerkva, deset gostiln in več trgovin, kjer prodajajo alkoholne pijače.

Leta 1892 se je začelo izsekavanje gozdov. Trgovske družbe so same gojile prašiče, nasade krompirja in najemale poklicne lovce, da so lovili divjačino. Prva šola je imela le 22 učencev. Danes obiskuje osnovne in srednje šole 1700 študentov. Leta 1922 so ustanovili Vermilion Community Junior College, ki ima nad 300 študentov.

Vse narodnostne skupine so se ob nedeljah zbirale k skupni zabavi, vsaka skupina zase. Finci so si ob jezeru zgradili kabine, kjer so uživali v finskih kopelih in saunah. Vsaka narodnostna skupina je imela svojo godbo, toda če je bilo potrebno, so si medsebojno posojali godce. Godbe so igrale ob porokah, praznikih, pogrebih in na veselicah.

Mesto Ely ima danes dva časopisa: Ely Miner, ki izhaja že 79 let in Ely Echo, ki izhaja drugo leto.

Izsekavanje gozdov je prenehalo okoli leta 1920. Danes je mesto Ely, v bližini katerega je več kot sto jezer, turistični center, katerega radi obiskujejo turisti in ribiči. Prebivalci mesta Ely gledajo z zaupanjem v bodočnost. Prepričani so, da se bodo vrnila stari časi, da bo njihovo mesto zopet postalo središče rudarske industrije. Pred tridesetimi leti so namreč v bližini mesta odkrili bakreno rudo in nikelj. Izkoriščanje te rude naj bi se začelo leta 1975 in dalo novega zaslužka tisočem gradbenih delavcev in drugim.

Prebivalci mesta Ely so danes mešanica vseh mogočih narodnosti. Od svojih prednikov so podedovali njih borbenost, še danes se radi pretepajo za šalo. V drugi svetovni vojni se je borilo 35 odstotkov vseh moških prebivalcev, ki so s tem postavili ameriški narodni rekord. Vztrajno se upirajo vsem, ki bi jih hoteli spremeniti, zanesti med nje ideološke spore in strankarstvo.

Mesto Ely, kjer prebiva toliko Slovencev, je veselo mesto!

S. R.

Predsednik G. R. Ford se zahvaljuje slovenski organizaciji za poslano čestitke

STOCKTON, Kalif. — Na dan zaprisege našega novega predsednika je pisarna "Slovenian Heritage Groups" poslala na visoki naslov čestitke kalifornijskih Slovencev. Pismo je bilo skrbno sestavljeno in v dekorativni pisavi na pergamentnem papirju poslano našemu novemu predsedniku v Washingtonu Belo hišo. Odgovor, katerega je pisarna sprejela, je sledeč:

(Vodeni žig pisarne našega predsednika)

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON
August 30, 1974

Dear Mr. Simončič,
As I assume the responsibilities of this office, it is encouraging to know that I have your support and that of your fellow members in the Slovenian Heritage Groups. I am well aware of the tremendous tasks which face all of us today as we attempt to make our Nation and the world a better place for all. Your assistance and goodwill are needed and appreciated.

With best wishes,
Sincerely,
Gerald R. Ford
(lastnoročni podpis)

*
Kdorkoli od naših ljudi bo čital ta odgovor, bo razumel, da je vštet v vrsto Slovencev, kateri so z globokim spoštovanjem izrazili vdanost in zaupanje novemu predsedniku.

M. Simončič

Droblinice z Lemontskega hrička

Na našem hričku je zopet postalo življenje živahno. Busi in avtomobili vozijo zjutraj dijakinje v šolo. Popoldne ob 2h jih zopet odvažajo domov. Samo toliko prostega časa imajo, da lahko pojedó "lunch". Pripravi jim ga s. Veronika s svojimi pomočnicami. Ni malenkost nasiti 700 praznih želodčkov. In to pet dni v tednu! K sreči ima dobra sestra železne živce, ničesar je ne razburi. Bog nam jo ohrani! Ne vem, kaj bi počeli brez nje.

*
Varovanci naše Alvernije Manor so imeli v nedeljo, 8. sept., piknik. Sestre so navozile toliko miz in klopi, da je bilo dovolj prostora za nje in njih sorodnike. Kjer je bilo kaj sence, je stala miza obložena z dobrotami, ki so jih prinesle ženske v cerkarih. To je bilo pravo družinsko združenje. Takó lepo razpoloženje je vladalo med piknikarji vsepovsod, da so sestre, ki so prisedale zdaj k eni, zdaj k drugi mizi, bile vse srečne s svojimi ljubimi starčki in starkami. Sorodniki so gostili svoje drage z jedili, za katere so vedeli, da jih ima "granpa" ali "granma" rada. Pri nas se noben varovane ne počuti zapuščenega samotarja. Pravo prijateljstvo vlada med njimi. Hvala Bogu!

*
S piknikom je bila združena tudi razstava del, ki so jih varovanci doma napravili tekom leta. Vsako popoldne gre k njim sestra Georgine, ki jih uči raznih ročnih del, da se jim vrne zaupanje vase in jim čas hitreje teče. Može radi ustvarjajo predmete iz usnja in kovin. Zenske kvačkajo, pletejo prte, vezejo pregrinjala. Nekaj se jih ukvarja s slikami iz mozaika. Vse te umetnine so sorodniki z veseljem odnesli domov. Sestri učiteljci je v veliko zadoščenje, ko vidi, kako so njeni stari učenci ponosni na svoje delo.

*
Sedaj imamo v Alverniji Manor samo eno sv. mašo zjutraj. Zapustil nas je penzionist, ki je navadno maševal ob 9.15 zj. Možu je postalo dolgčas — "predaleč od mesta," je dejal. Vrnil se je v Chicago na faro, kjer je nekoč bil kaplan. Sedaj pomaga s spovedovanjem. Ker je poln revme, se bojimo, da bo imel težave. Tu so ga morale včasih sestre podpirati, da je mogel maševati.

*
Moram pohvaliti varovance našega doma. Radi se udeležujejo sv. maše, pri kateri prejmejo sv. obhajilo. Vsak večer ob 6h se zberejo v kapeli in skupno s sestrami molijo rožni venec. Sama nekaj manj gorečih ostane v "lounge", da gledajo TV. Po molitvi se jim tudi drugi pridružijo. Lepo se pripravljajo na srečanje z Bogom.

*
V filozofiji najdemo stavek: "Dobrota želi razdati, razširiti." Kdor je dober, želi deliti svojo srečo z drugim. Kdor ni dober, nikoli ne misli na dobrobit drugih — je preveč zaposlen s seboj. Dobrota torej in samoljubje ne moreta vladati v istem srcu.

Bog je neskončna dobrota. Ker je dober, želi deliti vse, kar poseduje z razumnimi bitji. Zaradi tega je ustvaril svet, angele in človeka. Z bilijoni umnih bitij želi deliti svojo srečo in nebeško slavo. Dokler živijo ljudje na zemlji, smejo občudovati in se okoristiti z milijoni njihjih stvari: rastlinami, živali,

mi, planeti, soncem in zvezdami. Kako bogato je Bog okrasil zemljo! Koliko lepote je v naravi! Kaka bogastva so skrita v zemlji! Kak užitek je gledati sončni zahod! Ne smemo pa pozabiti, da je vsa zemska krasota le slab odsev večne lepote. Vsa ustvarjena lepota na zemlji je v primeri z večno, ki nam jo je Bog pripravil, le hiša, narejena iz papirja, slika, narisana v pesek ali vklesana v led... Vse zemsko je ustvarjeno samo za sedanjost. Vse resnično trajanje stvari, naša bodoča bivališča v nebesih, ki so mojstrska dela božjega Umetnika, nas čakajo v naši pravi domovini. Bog ima za nas pripravljena presenečenja, ki se jim ne bomo mogli dovolj načuditi vso večnost. Njegovo največje veselje bo, ko bo mogel nas osrečiti in deliti svojo srečo z nami.

Hudobni duh nam je nevoščljiv. Skušna navezati naša srca na stvari, ki minejo; poskuša nas zapeljati v greh, ki žali dobrega Boga. Obdaja nas duhovna tema. Naše strasti nas hočejo zapeljati na stranpota in nas zaslužniti. Grešniki smo. Padli smo. Nesrečni smo. Pekel nas čaka po smrti. Pa Bog je dober. Želi nas osrečiti, želi celo deliti z nami svojo lastno božjo srečo. Zapusti nebesa in pride na zemljo da prepodi temo. "Kdor mi sledi, ne hodi v temi," pravi sam. Razodel in učil nas je resnico, hvala Bogu, ker jo tako zelo rabimo! S seboj je prinesel na zemljo zaklade — v našo tolažbo in moč. Njegove zaklade najdemo v zakramentih sv. Cerkve. Strl je našega sovražnika in nam odprl nebesa. Vedno je pripravljen voditi nas k Njemu v nebesa, ako mu le hočemo slediti. In ni niti težko, saj je vedno pri roki, da nas tolaži, nas razsvetljuje in nam daje pogum. Kaka neskončna dobrota! Kaka neizrekljiva ljubezen!

Poskusimo obdariti našega bližnjega z dobroto. Bodimo malo bolj pripravljeni obsipati ga z dokazi naše ljubezni do njega. Srce Jezusovo je še velikodušno izničilo iz ljubezni do nas ubogih zemskih črčikov. Kako smo vendar skopli! Ko nam je kdaj težko osrečiti, razveseliti koga, kako hitro to opustimo. Kaj bi bilo z nami, ko bi nas bil Bog prepustil same sebi, ko je videl, kako težko delo zahteva naše spreobrnjenje. Strašna misel! Morda bi bili v peklju danes. Bodimo dobri; skušajmo širiti srečo v srcih nesrečnih. Posnemajmo Srce našega Gospoda, ki je polno ljubezni in dobrote.

s. M. Lavoslava

IZ NAŠIH VRST

Cleveland, O. — Spoštovano upravno vodstvo! Z nekoliko zamude Vam pošiljam denarno nakaznico za poravnavo naročnine na list, ki mi je že postal, lahko rečem, kot vsakdanji kruh. Čeprav sem v naši družini edini, ki razumem slovensko, so moja žena in otroci vsak dan seznanjeni, kaj nam prinaša Ameriška Domovina. Odvišna dva dolarja pa shranite za hušje čase, saj kot izgleda, niso več daleč.

Zelo pogrešam časopis ob sredah, pa sem se že nekoliko vdal v usodo. Kaj se hoče, če ni — ni! Ameriška Domovina nam prinaša zelo lepe poučne, informativne, politične in druge zanimive članke, beseda v materinščini pa nas, po vsem svetu raztresene slovenske rojake, povezuje kakor močna vrva.

Ne bi škodilo iskati načina, kako razkriti našemu mlajšemu rodu pomen in važnost tega lista za Slovence v zamejstvu, kako ohraniti Ameriško Domovino v daljno prihodnost.

Uredništvu, vsem sodručnikom ter bralcem Ameriške Domovine po širnem svetu prav lep slovenski pozdrav!

Evgen Smrdelj

Kakšen namen ima jugoslovanska vlada s predvajanjem proti-Stepinčevega filma?

Vatikan — Vatikanski radio je komentiral o predvajanju jugoslovanskega "dokumentarnega" filma, ki prikazuje najnekega kardinala Alojzija Stepinca kot naci-fašističnega kolaboratorja. Vatikanski radio-komentar je izjavil, da "to ni iznenadilo samo hrvaških vernikov ampak tudi mednarodne opazovalce."

Film je bil predvajan na vseh jugoslovanskih televizijskih postajah, ki so seveda vse last države.

Kardinal Stepinac, ki je umrl 10. februarja 1960, je bil prvi škof katoliški prelát, ki ga je jugoslovanska komunistična oblast po drugi svetovni vojski obsodila in zaprla. Zloglasni proces proti kardinalu Stepincu je začel 10. septembra 1946. Nekateri priče, ki so takrat napadle proti kardinalu, so poz-

neje priznale, da so jih s trpinčenjem in z grožnjami proti njihovim družinam prisilili, da so pričali proti kardinalu.

Vatikanski radio je 27. avgusta v svoji oddaji izrazil splošno iznenadenje, da so v Jugoslaviji na televiziji kazali ta film, "ker je oddajen na televiziji sedaj v tem času, ko se toliko govori in hvali o dobrih odnosih med Vatikanom in jugoslovansko vlado."

Kardinal Stepinac je bil obsojen na 16 let ječe in prisilnega dela. Po petih letih je bil izpuščen, sicer ne na svobodo, ampak so ga konfinirali v njegovi rojstni vasi.

Po smrti kardinala Stepinca je papež Janez XXIII. o Stepincu rekel, "da je bil Stepinac podoba dobrega božjega Pastirja."

A.S.

Slovenske družine v Evropi

(Nadaljevanje in konec)

B) Verski položaj

Odlično vlogo igra v tem delu slovenskih izseljenih duhovnikov. Takole so razdeljeni: Anglija 1, Avstrija 7, Belgija 2, Francija 6, Italija 1, Nemčija 2, Nizozemska 1, Švica 1.

V splošnem je treba reči, da je povsod premalo. Nobenega duhovnika pa ni trenutno na evropskem, kjer so Slovenci v veliki večini razprostrani v tej veliki državi.

Za silo pa organizacija dušnega pastirstva funkcionira. Kot v domovini in v Evropi sploh, vzdržuje le manjšina vernikov, ki so cerkvi. Tako je tudi pri slovenskih. Upoštevati je treba, da jih je včasih šlo v tuje države iz gmotnih interesov in ne iz glavno vlogo zaslužek, ampak iz potrebe doma.

Življenja se udeležuje približno le 30% zdamskih Slo-

venscev. Opažati pa je, da se v tujini vsi približujejo tudi tisti, ki niso sploh niso prestopili cerkvenega praga. Pri slovenskih vernikih božjih le najdejo košček domovine, slišijo božjo besedo domačem jeziku, prepevajo domače pesmi in pridejo v rojake, da se z njimi pogovarjajo o domačih zadevah in o tujini, ki jih tarejo v tujini.

Pozitivno je, da pridejo pri slovenskih srečanjih tudi slovenski duhovniki, da tudi drugi ljudje govorijo slovensko in zmanjša se občutek, da so pri uporabi slovenskega jezika ne- posebeži. Seveda je pa tukaj nevarnost, da se začne seboj enostavno pogovarjati po nemško, kot so tega navajali v šoli. Pri takih prilikah morale pač slovenske vzgojiteljice skrbeti za to, da jim nudijo igre in zabave v slovenskem jeziku.

V našo tradicijo spada, da se v slovenskih skupinah in v cerkvi skupin na sploh ne omejuje na "zakristijo", saj versko življenje ni le delček človekovega življenja. Tako verska, kakor tudi narodnostna plast se lahko pri teh prilikah izpopolnjujeta.

V tem oziru so večkrat mlajši slovenski duhovniki, ki prihajajo iz domovine, drugega mneneja in se hočejo omejiti samo na cerkveno področje. Pri tem pa ni treba, da pride do nesoglasij, ker je po nalogu laikov, da navežejo cerkveno srečanja na verske prilike. Tudi doma ni žegnanje samo v cerkvi.

C) Moralni položaj
V kolikor je mogoče moralno in etično presojati na zunaj, je

dokaj različna. O družinskem življenju je mogoče govoriti pač le, če zakonca živita skupaj. Če sta v tujini mož in žena skupaj, odpadejo moralno problemi, v kolikor se ti ne pojavljajo tudi v rednem življenju doma.

Hujše je, če sta mož in žena ločena. To je predvsem za zakonca boleče stanje. Na drugi strani pa je v tujini nešteto prilik za zrahljanje medsebojne povezave zakoncev. Po mojih izkustvih se večina naših ljudi tega položaja zaveda in skušajo čimprej vzpostaviti skupno zakonsko življenje: ali pride za možem samo žena, in ostanejo otroci pri starih starših, ali pa pritegnejo tudi otroke. Zanimivo je, da je pri slovenskih srečanjih udeleženi vedno mnogo otrok.

Ne govorim o morali fantov in deklet, ker to ni predmet poročila. Splošno je reči, da nudi tujina več možnosti za tzv. "svobodo" spolnega življenja. Pri ustanovitvi družine v tujini igra seveda tudi moralno življenje dekleta svojo vlogo. Fantje znajo razlikovati med ženo in ljubico, kar je že mnogo deklet spoznalo žal le prepozno.

Rekla bi, da na moralno življenje družine tujina ne vpliva preveč negativno, ker življenje med tujimi ljudmi povečava potrebo po trdnosti medsebojni povezavi. Veliko moralno oporo pa nudi prav verska zavednost in življenje v družbi enako mislečih družin.

Ce hočemo odgovoriti celotnostno na vprašanje "Slovenska družina — kam?" potem moramo reči, da so v vseh ozirih najboljše pogoji za zdravo družino dani v domovini. V tujini je treba mnogo več energije in trdnosti, da se obdrži narodna in verska zavest. Kot rečeno računava večina naših ljudi, da se vrnejo gmotno močnejši domov. Za časa njihovega bivanja v tujini, to se pravi v dobi od treh do desetih let, pa je treba tem družinam nuditi oporo predvsem v verskem pogledu. Ta orientacija naj bi jih odvrčala od praktičnega materializma, da se ne bi izrodili v brezdušne avtomate dela in zaslužka. Ohranili naj bi pravi smisel družine, ki naj ne nudi otrokom le civilizacijske dobrine, temveč naj jim da občutiti roditeljsko ljubezen. Tako se tudi ne bodo izgubili zakonci sami in ne njih potomci v narodnostnem in verskem oziru.

NEVARNA GROŽNJA

Slavni nemški slikar Max Liebermann je slikal nekoč po naročilu moža, ki z njegovim delom ni bil zadovoljen in ki svojega nezadovoljstva ni prikrival. Liebermann je mirno poslušal njegove očitke in nasvete, slednjic ga je pa minila potrpežljivost in dejal je:

—Gospod, če takoj ne utihnete, vas naslikam točno takega, kakršni ste.

KOLEDAR društvenih prireditev

SEPTEMBER

28. — Plesna skupina Kres priredi spored narodnih in umetnih plesov. Za zabavo igrajo Veseli Slovenci.

29. — Društvo S.P.B. Cleveland ima vsakoletno romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER

5. — "SLOVENSKI FANTJE" priredijo koncert v avditoriju Sv. Vida.

6. — SKD Triglav priredi VINSKO TRGATEV v Triglavskem parku pri Milwaukeeju.

19. — DSPB TABOR priredi jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

19. — Klub neburških slovenskih upokojencev priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

20. — Občni zbor Slovenske pristave.

20. — Klub Ljubljana priredi večerjo s plesom v SDD na Recher Avenue.

20. — Jesenski koncert Glasbene Matice v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

27. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo.

29. — Podružnica št. 14 SZZ priredi ob 7. zvečer "card party" v Euclid Club House na Lake Shore Blvd.

NOVEMBER

2. — Štajerski klub priredi svoje martinovanje v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7.

zvečer.

9. — Slovenski dom na Holmes Avenue slavi 55-letnico obstoja.

9. — Belokranjski klub priredi MARTINOVANJE v SND na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

17. — Misijonska znamkarska akcija — CMA priredi v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti ob treh popoldne "card party".

17. — Pevski zbor Jadran priredi Jesenski koncert s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igral bo Ed Rodnick orkester.

24. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani.

22.-23.-24. — Jesenski dnevi pri Sv. Vidu.

24. — Dawn Choral Group SZZ poda svoj letni koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue v Euclidu. Začetek ob 4. popoldne.

DECEMBER

15. — Društvo sv. Južefa št. 169 KSKJ ima popoldne ob 3. božične v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

31. — Slovenski delavski dom na 15335 Waterloo Rd. priredi Silvestrovanje.

JANUAR 1975

11. — Slovenski športni klub priredi svoj letni ples z večerjo v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

VESTI IZ SLOVENIJE

Ob koncu turistične sezone mimo Kranjske gore 12,000 avtomobilov

Ceste običajno gradijo predvsem zato, da zblížujejo kraje in ljudi. Pa smo dobili cesto, ki je odrezala kraj in ljudi. Ne vem, zakaj se takšne zadevščine primerijo vselej prav našemu zimsko-sportnemu in turističnemu centru Kranjski gori. Rekel bi, da je ta naš center rojen pod nesrečno zvezdo.

Ze lani so slovesno odprli kranjskogorsko obvoznico, kajti stara cesta je peljala prav skozi kranjskogorsko središče, in promet je postajal tako gost, da je bil vse prej kot primeren za turistični kraj. Avtomobilov je sedaj v Kranjski gori odločno manj, ampak turistov tudi.

Vozijo se mimo.

Sezona mineva, ob kranjskogorski obvoznici pa še vse do danes ni primernih napisnih tabel, ki bi turiste opozarjale na turistični center. Tako se vse bolj pogosto dogaja, da tudi turisti ob povratku sprašujejo na Korenskem sedlu, kje je sedaj

18. — "Pristavska noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

Marec

9. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi svoj vsakoletni zajtrk s klobasicami in ometami (Pancake and Sauages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 12.30 popoldne.

JUNIJ

26.-27.-28.-29. — Poletni karneval in bazar pri Sv. Vidu.

Kranjska gora, češ da bi se radi ustavili v njej, pa da so jo zgrešili.

Povprašali smo znanega turističnega delavca, podpredsednika Turističnega društva Kranjska gora in direktorja hotela Lek Vojteha Budineka, kaj se je zapletlo okrog napisnih tabel ob novi obvoznici.

— Ze junija je Krajevna skupnost Kranjska gora in občinska skupnost Jesenice sklicala sestanek prizadetih zaradi postavitve cestnih tabel in zaradi zahodnega izvoza iz Kranjske gore, ki je sedaj nemogoče oziroma prepovedan. Ze tedaj smo naprosili za časovno rešitev, dokler ne bo glavni uvoz v hotel-sko cono dograjen.

— Za kakšen uvoz gre?

— Ta uvoz naj bi bil ob novem Komposovem hotelu in nad staro bečinsko črpalko. Zgradili naj bi cestno deteljico, tako bi bil možen dostop z obeh strani. Načrt je v izdelavi in upamo, da bodo pričeli z deli spomladi.

— Do dokončne izgraditve omenjene deteljice je verjetno še precej daleč, pa nas zanima, zakaj ni ob novi cesti nobenih napisnih tabel?

— Idejna zasnova tabel je bila narejena že lansko jesen. Na gospodarsko zbornico smo dali tudi predlog, da bi v vsej Sloveniji uvedli enotne oznake turističnih krajev in da bi zbornica posredovala pri Sekretariatu za gospodarstvo, ki naj bi izdal odlok, kdo se lahko ponaša z naslovom — turistični kraj. Kako je z našim predlogom, ne vemo, vendar smo table vseeno naročili. Table so sedaj izgotovljene, vendar republiški cestni inspektor ne dovoli, da bi jih postavili, češ da niso v skladu s predpisi.

— In kaj sedaj?

— Dogovorili smo se, da bomo table vseeno postavili, kajti ne zdi se nam logično, da imajo ob novi gorenjski cesti lahko svoje table navadne gostilne, turistični kraj, kot je Kranjska gora, pa je ne sme imeti.

Na višku turistične sezone se mimo Kranjske gore pelje tudi 12,000 in več avtomobilov dnevno. Tranzitni turizem je zaradi obvoznice v Kranjski gori seveda odločno manjši, kar se bo še posebej poznalo v posezoni. Tabel še vedno ni in tako so se prizadevni Kranskgorci odločili za nočno ilegalno akcijo. Na velike cestne prometne table, ki stojijo tik ob odcepu in na katerih je napis le za odcep na Vršič in v Novo Gorico, medtem ko so Kranjsko goro (!) enostavno izpustili, so napis za svoj kraj nalepili sami.

Tako imajo sedaj v Kranjski gori novo cesto, ki naj bi pospešila turizem, pa se je primerilo prav obratno. Nova cesta je Kranjsko goro obšla, žal jo obidejo tudi turisti.

T. Fornezzi

("Delo", 6. sept. 1974)

Prazni hlevi

Cena koruze je postala v Jugoslaviji tako visoka, da je nastopila nevarnost, da živinorejci zaradi drage krme pokoljejo živino in bo prihodnje leto zopet nastopilo pomanjkanje mesa.

Tisti, ki redijo prašiče, trdijo, da jih stane vsak kilogram prireje okoli 20 dinarjev in krmi, med tem ko je živa teža na trgu le 13.5 dinarjev. Kdo naj pri takem položaju prašiče redi?

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO
ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

V najem

Odda se 3-sobno in 4-sobno lepo opremljeno stanovanje na E. 53 St. pri St. Clairju.
Kličite 481-4649

(154)

ODDA SE

pet sob spodaj, tri spalnice, sprejemna soba, jedilna soba, kuhinja in kopalnica. Zgoraj tri sobe. Vse na novo dekorirano. Kličite po 4. uri 391-3320 ali v nedeljo celi dan. Na Carl Ave.

—(157)

FOR RENT

Two sleeping rooms with own kitchen & bath for sober gentleman. At 1184 E. 167 St., corner of Grovewood. Call 481-8607.

(155)

House for sale

Euclid, O. 4 bedroom bungalow, rec. room, wooded area, close to church, school & transportation. \$33,900. Call 481-2997 or 951-3351.

(162)

FOR RENT

Two bedroom duplex in Euclid, carpeted living room, eating area in kitchen, basement, back porch, garage. Call 261-1849.

(155)

EUCLID

na pol zidan duplex, sprejemna soba, jedilna soba, kuhinja na prvem, dve spalnice zgoraj, klet, garaža, brez madeža. Dobri začetni dom.

EUCLID

za dve družini, z aluminijam obita hiša, 5-5, po dve spalnice v vsakem stanovanju, ena neizgovljena na tretjem, rekreacijska soba v kleti, dvojna garaža.

LJUBKA HIŠA

tri spalnice, dve leti stara ranč, dvojna priključena garaža. Polna klet. Se nahaja na okroglem lotu, v okolici novih hiš. Se lahko takoj vselite.

GLEN DRIVE

od Route 91, novi domovi, ranč z tremi spalnicami, z dvojnimi priključenimi garaži, 1½ kopalnica, jedilna soba, polna klet. Kvalitetno delane. Kličite da vam pokažemo.

UPSON REALTY

499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

(157)

OPENINGS FOR BOWLERS
League openings on most nights and during the day. For men's women's and mixed leagues.

Courteous management and clean lanes add up to your pleasure. Call today KE 1-8818.

20TH CENTURY LANES

16525 Euclid Ave.

—(155)

Female Help Wanted

HOUSEWORK

Two days per week. Pleasant working conditions. Must speak English.

SK 1-3816

(157)

Help wanted Male or Female

WANTED - PART TIME HELP

Part time help wanted to work in bowling lanes and lounge. 3 - 4 hours per day. Good working conditions. Apply in person.
20TH CENTURY LANES
16525 Euclid Ave. KE 1-8818
—(155)

DRAPERY WORKROOM

Experienced workers needed. East side. Good transportation.
Call 371-5633

(154)

MALE HELP WANTED

Male Help Wanted

Light metal fabrications. Second shift. — Call 451-6666.

(154)

JANITOR WANTED

Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available.

(x)

She floats through the air

... with an ease that did not come easily. Kyle Gayner, a dedicated gymnast since she was 11, at 15 is dedicated to a specific goal — membership on the United States Olympics gymnast team. A member of the 60-girl Southern California Acro Team, SCAT for short, Kyle has put long hours of work into the seemingly effortless grace that could be a medal winner in '76.

LONG BEACH SCATS

Paul Keller

CVET NAŠE VASI

"O, ti preteti molji! Da se more točno v petnajstih letih kaj takega napraviti in zgoditi na podstrešju!"

Ves prevzet je ogledoval nekdanji okrasek svojega telesa, v katerem je bil pred osem in dvajsetimi leti tak brhek ženin. Poln bridkih slutenj je začel iskati svoj cilinder, ki je že od zdavnaj sameval na podstrešju kovačnice. Klander je našel klobuk med razno ropotijo, ki sicer ni nikomur nič koristila, a je bila vendar spravljena, zakaj "človek nikoli ne ve, čemu bo še prav prišla."

Tu so bili: lonci brez roča, ponve brez dna, mišnice, ki se niso več sprožile, ogrodje nekega otroškega vozička iz njegove kolarne in tudi kovačeva knjižnica: "Grofica beračica", "Roza Jelodvorska", "Beračeve skrivnosti". Na "Beračevih skrivnostih" je ležal njegov cilinder. Kovač je podržal praznični pis-kerc, ki ni bil več vaju luči, k soncu. Tedaj se je stemnilo njegovo oko v mrkem sovrastvu. Molji, te pretete pare, so ostrigle njegov plemeniti svileni cilinder, da je bil ves plešast!

"Sodrga! Sodrga!"

Pred petnajstimi leti, ko mu je utonila kovačnica, je rešil kovač, sedeč v nekem koritu, tudi ta nekdanji podaljšek glave iz objema razbesnelih valov. In zdaj so ga imeli molji v delu!

Kovač je bil otrok. Navzlic temu, da je imel že dva in petdeset let, še zmeraj ni vedel, da se polagoma v vse naše življenjske okraske zaredijo molji. Jezen je bil, zadegal je klobuk čez ograjo in puhaje izginil v hišo. — Neki postopač je prikolovratil mimo, našel klobuk in se nasmehnil. Stlačil je svojo obnošeno čepico v žep, se pokril z ogledanim cilindrom in šel beračit v vas. Pravkar je minil pouk, šolarji so se navduševali za cilinder. Postopač je napravil dobro kupčijo; tudi zdaj je na cesti ležal denar. Ko je prišel h krčmarju

Vogelniku in mu povedal, da je našel klobuk pred kovačnico, kamor ga je tedaj kovač pravkar zadegal, mu je krčmar odkupil dragoceno redkost za denar, pribil s dvema žebličkoma cilinder na steno gostilniške sobe in si dal spodaj z okroglo pisavo napisati:

"Trgovina s častnimi pokri-vali gospoda kovaškega mojstra Klandra v Loki."

Klander je hotel pravkar iti k Mini Boštjanovi, da bi žalostnega srca povedal, kako se mora odpovedati veliki časti, katero mu je ona priskrbela, ker — žal, žal, "nima ničesar obleči."

Na pragu pa je srečal raznašalca časopisov. Kovač, bistra glavica, je bil zmeraj učen in željan novic. Kadar je dobil časopis v roke, je vse pustil in najprej preletel "najvažnejše". Danes je bil "najvažnejši" zanj neki oglas, ki je v njem neki Stipo Dobrič naznanjal, da po-soja po nizkih cenah za več dni najmoderneje praznje obleke za razne svečanosti.

Tema kovačnice in kovačeve duše se je razsvetlila. Svoji ženi ni ničesar omenil, zakaj, prvič je bila za take reči preveč neumna, in drugič je bila šla pravkar v gostišče "Vila Mina" ribat stopnice. Kovač je pobral ves denar, kolikor ga je imel. Zdaj je imel vedno dosti denarja, ker je bilo v gostišču zmeraj polno gostov. Mimo tega ni nič več zapravljjal v Vogelnikovi krčmi, pa ne zato, kakor da bi se mu bil nenadoma pristudil alkohol, marveč zato, ker je sovržil in zaničeval krčmarja. Gospodarsko se je kovaču dobro godilo.

Pri Stipu Dobriču je razodel svojo željo. Da je povabljen za krstnega botra k zelo imenitnim ljudem in mora biti temu primerno oblečen. Mladi človek, ki je stregel kovaču, si je ogledal kupca, ki se mu je navzlic nedeljski obleki zazdel precej zanemarjen, in vprašal:

"Ali naj bo kaj boljšega ali kaj preprostejšega?"

"Kar imate najboljšega!" je rekel kovač. "Tako se spodobi! Najmodernejši!"

"Torej za visoko družbo?" je vprašal fant.

"Za visoko družbo, kakopa! Koliko pa stane?"

"Moram še izračunati. Torej bi nemara prišla v poštev obleka s frakom?"

"I kaj pa!" je dejal Klander. "In zraven bela ovratnica, lakasti čevlji, cilinder, morda Chapeau claue?" (Cilinder, ki se da zložiti.)

"To se razume!" je rekel Klander.

der, dasi se mu niti sanjalo ni, kaj naj bi bil "Chapeau claue".

Trgovski pomočnik ga je sumljivo premeril od nog do glave in mu povedal, koliko bi približno dal za odškodnino in koliko za kavčijo. Razumljivo, da se pomočnik ni maral po ure ukvarjati s kakšnim bedakom, ki bi mu slednjič ušel, ker ne bi imel s čim plačati. Ko je Klander zvedel za ceno, se je globoko oddehnul. Saj se je že bal, da bo moral dati za to botrsko opremo vso kovačijo pa še gostišče. Pa je bil znesek prav zmeren in ga je izlahka poravnal s tem, kar je imel v denarnici. Ko se je tega zavedel, ga je pa vrag spet omrežil s prevzetnostjo. Potapljal se je po žepu in veljaško dejal:

"Bo vse takoj poravnano!"

Ko je pomočnik še zmeraj plaho zrl vanj, je Klander odprl denarnico, mu pokazal stotak in oholo rekel:

"In mimo tega — hotelir v Loki, hotel 'Mina'!"

Zdaj se je pomočnik kar cedil od vpljudnosti in uslužnosti. Zakaj trgovska vpljudnost stoji povsod brez izjeme na podlagi varnosti.

"Izvolite, prosim, v oblačilni kabinet, gospod ravnatelj!"

"Gospod hotelski ravnatelj" se je ogledoval v zrcalu, ki je bilo tako visoko kot on. Obleka s frakom, lakasti čevlji, "claue", ki se je dal v ravnanju z njim boljše poučiti ko takrat o motorju, naprsnik, bela pentlja, bele rokavice. Zanesljivo, poceni, najizbranejši! To so bile vzvi-

šene minute v življenju kovača Klandra iz Loke! Čeprav se niti ne bi mogel nikjer pokazati v tej obleki — a že te blažene minute pred zrcalom so bile več ko vredne te cene. Le neka pripomba se je še zatekla v njegovo slavo: "Gospod ravnatelj naj si dajo lase ostržiti in se skrbno obri. Izvolite morda košček najboljšega toaletnega mila?" Ah, kakšen bister in obsežen pogled je imel ta mali pomočnik za popolno gosposkost!

34.

Življenje je več ko večna spre-memba; življenje je zlitina veselja in trpljenja, črnih, belih in raznih barv in tisočerihih odtentkov. Na svetu ni ničesar, kar bi bilo samo resno, in ničesar, kar bi bilo samo veselo. Zabava ima pisano zastavo norčij, ki jo zatakne večkrat zraven prav žalostnih dogodkov. Nad odprtimi grobovi se pozabavajo metulji, med žalostinke na pokopališču zveni otroški smeh s ceste. Neka hči, ki je bila v dno duše žalostna, ko je z lopatico trikrat vrgla prst v odprti grob svojega očeta, se je nenadoma spomnila, kako se je oče tisočkrat v življenju pošalil: "Kdo pa meče? Pa še kravjeke?"

Saj si je pozneje očitala ta spomin, a ni se mogla otresti dovtipnih besed. Ona ni bila kriva.

A tudi resnoba ima svojo zastavo, temno zastavo s tajnimi

znaki naših naključij. Večkrat stoji resnoba s svojo zastavo pri oknu hrumeče svečanostne dvorane, pozibava se in izteza v vse prostore radosti.

Kdor vidi življenje le v eni luči, komur piha veter zmeraj od iste strani neba, naj ne govori o življenju; zakaj, ne pozna ga, pa čeprav je še tak "doktor Vseznal". —

Ko se je kovač tisto jutro pred krstom slednjim vendarle oblekel in se prikazal svoji ženi v obleki s frakom, je žena grgrajoče zakričala in dobila čeljustni krč. Kovač je videl, v kakšen stra-

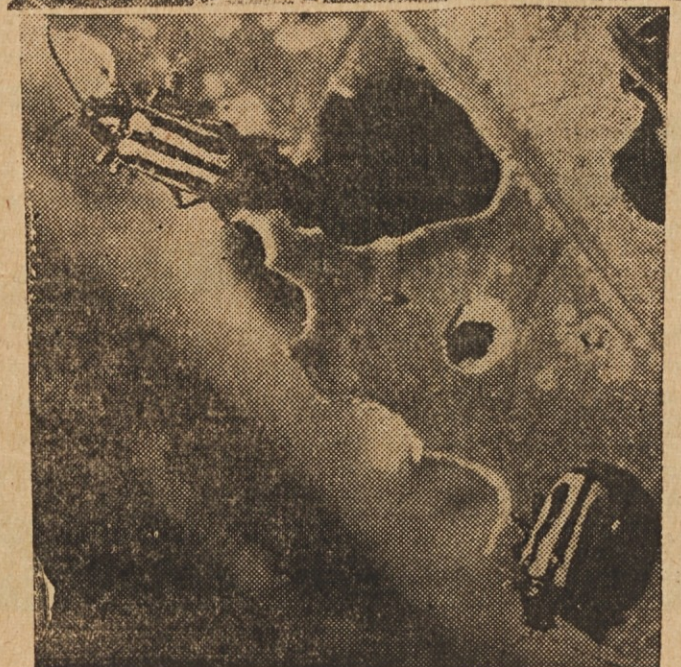
PRI PLAVANJU — Predsednik G. R. Ford pri svojem vsakdanjem plavanju.

NI MU BILO VSEC — Igralec Burt Reynolds je tožil nekega fotografa in izdajatelja za objavo njegove fotografije v Adamovi obleki.

NEVARNI VARUH — Joe Williams v Sharonu, Pa., ima za varuha svojega avtomobila ukročenega cougarja, ki ga vidi-mo, ko gleda iz zaparkanega avta.

NEOBICAJEN JUBILEJ — Robert H. Stimpson, ki je zadnjič obhajal 94. rojstni dan, je bil v Washingtonu prav na ta dan 294. prijet zaradi nedovoljenega demonstriranja.

šen položaj je s svojo gosposko obleko spravil svojo soprogo, sle- je zijala vanj strmečih očel, kel si je počasi belo rokavico z razprtih ust, mogočno klofuta-

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Poletje je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš!
Preglejte vaše domove in pokličite nas
za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!
Sanitas in papiranje

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši,
najveselejši in najlepši dan
Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš
povabila k temu velikemu dogodku svoje
sorodnike, prijatelje in drage znance, so
največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo
ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna
naznanila iz pravkar dospelih najnovejših
katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik,
papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba
uslužna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

PHOTO FINISHING

New photo finishing facility in Addison, Ill. is looking for:

- Pre-Splicers
- Film Processors
- Printers — B&W, Color
- Checkers
- Photo-Assembly
- Maintenance
- Quality Control
- Supervision
- Trainees

Call for an interview
628-0500

FOTOMAT LABS, INC.

An Equal Opportunity Employer
(155)

Office Clerks

For new photo finishing facility in Addison, Ill. Experienced in typing, filing and public contact
Full time position.

Hours 8 a.m. to 5 p.m.

Call for Appt.

628-0500

FOTOMAT LABS, INC.

An Equal Opportunity Employer
(155)

Trainees

For photo finishing in Addison, Illinois. Willing to work nights.
Exceptional fringe benefits.

For interview call:
628-0500

FOTOMAT LABS, INC.

An Equal Opportunity Employer
(155)

Narava je pomagala

Znanstveniki so poiskali pomoč narave v boju proti vodnemu plevelu, ki je postal huda nadloga čolnarjem in ribičem v prekopih med Lake Pontchartrain in Lake Mauevaš, severno od New Orleansa. Strokovnjaki za žuželke poljedelskega tajništva ZDA so izpustili 200 južno-ameriških hroščev v te prekope in ti so tekom 10 let nadležni vodni plevel enostavno "pojedli". Slika zgoraj na levi kaže, kako čolnarja rešujeta motor iz plevela, slika zgoraj na desni pa strokovnjaka, ki si ogledujeta plevel, ki je bil izpostavljen dalj časa omenjenim hroščem.

Slika na levi spodaj kaže dva hrošča na raz-jedenem listu plevela, slika na desni spodaj pa "očiščeni" prekop, po katerem plove čoln brez težav.

